

Nr 1.

Ankom till riksdagens kansli den 25 januari 1918 kl. 6 e. m.

Konstitutionsutskottets memorial, med uppgift å vilande förslag till ändringar i grundlagarna.

Närvarande: herrar Mannheimer, Larsson i Västerås, Clason, Bellinder, Hellberg, K. J. Ekman, von Geijer, von Mentzer, Olof Olsson, greve Alexander Hamilton, von Zweigbergk, Magnusson i Tumbult, Janson i Kungsör, Hallén, Kropp, Räf, Jansson i Edebäcken, Sterne, Hildebrand och von Sneidern.

Till grundlagsenlig behandling får utskottet härmed för riksdagen anmäla de vid 1917 års riksdag jämlikt § 64 riksdagsordningen såsom vilande antagna förslag till ändringar i rikets grundlagar.

1:o) angående ändrad lydelse av §§ 49 och 53 regeringsformen samt § 2, § 37 mom. 1, § 42, § 43 mom. 2, § 54, § 55 och § 58 riksdagsordningen.

Regeringsformen.

(Nuvarande lydelse:)

§ 49.

Riksdagen representerar svenska folket. De rättigheter och åligganden, som gällande lag tillägger rikets ständer, tillkomma hädanefter

(Föreslagen lydelse:)

§ 49.

Riksdagen representerar svenska folket. De rättigheter och åligganden, som gällande lag tillägger rikets ständer, tillkomma hädanefter

• (Nuvarande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

riksdagen. Den fördelas i två kamrar, vilkas ledamöter väljas på sätt riksdagsordningen och särskild av Konungen och riksdagen gemensamt stiftad lag stadga. Kamrarna äga i alla frågor lika behörighet och myndighet; skolande riksdagen i kraft av denna grundlag sammankomma till lagtima möte varje år den 15 januari, eller, om helgdag då inträffar, dagen därefter; Konungen dock obetaget att, emellan lagtima riksdagar, urtima riksdag sammankalla.

Hos urtima — — — sammanhang.

§ 53.

Lagtima riksdag skall för ärendenas beredning tillsätta dessa utskott: ett konstitutionsutskott, ett statsutskott, ett bevillningsutskott, ett bankoutskott, *ett lagutskott* samt ett jordbruksutskott med den sammansättning och de uppgifter, som i riksdagsordningen bestämmas.

Å urtima — — — ärenden.

Riksdagsordningen.

§ 2.

Lagtima riksdag skall, i kraft av rikets regeringsform och utan särskild kallelse, sammanträda varje år den 15 januari eller, om helgdag då inträffar, dagen därefter.

Urtima riksdag — — — sammanhang.

riksdagen. Den fördelas i två kamrar, vilkas ledamöter väljas på sätt riksdagsordningen och särskild av Konungen och riksdagen gemensamt stiftad lag stadga. Kamrarna äga i alla frågor lika behörighet och myndighet; skolande riksdagen i kraft av denna grundlag sammankomma till lagtima möte varje år den 10 januari, eller, om helgdag då inträffar, dagen därefter; Konungen dock obetaget att, emellan lagtima riksdagar, urtima riksdag sammankalla.

Hos urtima — — — sammanhang.

§ 53.

Lagtima riksdag skall för ärendenas beredning tillsätta dessa utskott: ett konstitutionsutskott, ett statsutskott, ett bevillningsutskott, ett bankoutskott, *två lagutskott* samt ett jordbruksutskott med den sammansättning och de uppgifter, som i riksdagsordningen bestämmas.

Å urtima — — — ärenden.

§ 2.

Lagtima riksdag skall, i kraft av rikets regeringsform och utan särskild kallelse, sammanträda varje år den 10 januari eller, om helgdag då inträffar, dagen därefter.

Urtima riksdag — — — sammanhang.

(Nuvarande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

§ 37 mom. 1.

1. Å varje lagtima riksdag skola, inom sex dagar efter dess öppnande, tillsättas: ett konstitutionsutskott, ett statsutskott, ett bevillningsutskott, ett bankoutskott, *ett lagutskott* samt ett jordbruksutskott. Dessa riksdagens ständiga utskott skola bestå: konstitutionsutskottet av tjugu, statsutskottet av tjugufyra, bevillningsutskottet av tjugu, bankoutskottet av sexton, *lagutskottet* av sexton, samt jordbruksutskottet av sexton ledamöter, vilka vardera kammaren till halva antalet inom sig väljer; ankommande på kamrarnas sammanstående beslut att, när sådant finnes vara av nöden, tillsätta särskilt utskott för upptagande av frågor, som tillhöra ständigt utskotts behandling, så ock att, därest utskott anmäler behov av förstärkning i ledamöternas antal, sådant bevilja.

§ 42.

1. *Lagutskottet* skall meddela utlåtanden och avgiva förslag i anledning av de, såsom icke tillhörande annat utskotts behandling, från kamrarna dit hänvisade frågor om stiftande, ändring, förklaring eller upphävande av civil-, kriminal- och kyrkolag, likasom ock av andra lagar och författningar, som stiftas av Konung och riksdag samfällt.

§ 37 mom. 1.

1. Å varje lagtima riksdag skola, inom sex dagar efter dess öppnande, tillsättas: ett konstitutionsutskott, ett statsutskott, ett bevillningsutskott, ett bankoutskott, *två lagutskott* samt ett jordbruksutskott. Dessa riksdagens ständiga utskott skola bestå: konstitutionsutskottet av tjugu, statsutskottet av tjugufyra, bevillningsutskottet av tjugu, bankoutskottet av sexton, *vardera lagutskottet* av sexton samt jordbruksutskottet av sexton ledamöter, vilka vardera kammaren till halva antalet inom sig väljer; ankommande på kamrarnas sammanstående beslut att, när sådant finnes vara av nöden, tillsätta särskilt utskott för upptagande av frågor, som tillhöra ständigt utskotts behandling, så ock att, därest utskott anmäler behov av förstärkning i ledamöternas antal, sådant bevilja.

§ 42.

1. *Lagutskotten* skola meddela utlåtanden och avgiva förslag i anledning av de, såsom icke tillhörande annat utskotts behandling, från kamrarna dit hänvisade frågor om stiftande, ändring, förklaring eller upphävande av civil-, kriminal- och kyrkolag, likasom ock av andra lagar och författningar, som stiftas av Konung och riksdag samfällt.

(Nuvarande lydelse:)

2. Utskottet skall ock granska justitieombudsmannens och militieombudsmannens avgivna redogörelser, ävensom deras ämbetsdiarier och registratur, samt med utlåtande däröver till riksdagen inkomma.

§ 43 mom. 2.

2. Utskottet åligger jämväl att meddela utlåtanden och avgiva förslag i anledning av alla från kamrarna dit hänvisade frågor, som angå stiftande, ändring, förklaring eller upphävande av lagar och författningar rörande hushållningen med allmänna och enskilda skogar, om jakt och fiske, om vattenrättsförhållanden, om skatteköp, avvitringar, skiften och jordstyckningar samt därmed sammanhängande ämnen, så ock angående vägar och skjutsväsende.

§ 54.

Konungens skrivelser — — —
yttrande.

(Föreslagen lydelse:)

2. Ett av lagutskotten skall ock granska justitieombudsmannens och militieombudsmannens avgivna redogörelser, ävensom deras ämbetsdiarier och registratur, samt med utlåtande däröver till riksdagen inkomma.

3. Lagutskotten fördela å gemensamma sammanträden sig emellan de till dem hörande ärenden, och skall i fråga om sådana sammanträden tillämpas vad i 45, 48 och 49 §§ är rörande ständigt utskott stadgat.

§ 43 mom. 2.

2. Utskottet åligger jämväl att meddela utlåtanden och avgiva förslag i anledning av alla från kamrarna dit hänvisade frågor, som angå stiftande, ändring, förklaring eller upphävande av lagar och författningar rörande hushållningen med allmänna och enskilda skogar, om jakt och fiske samt angående vägar och skjutsväsende.

§ 54.

Konungens skrivelser — — —
yttrande.

Propositionerna böra vid lagtima riksdag avlämnas inom sjuttio dagar

(Nuvarande lydelse:)

(Förelagen lydelse:)

från dess öppnande, och må proposition ej senare avlätas, utan så är, att Konungen finner någon under riksdagen inträffad händelse därtill föranleda eller prövar uppskov med framställningen lända riket till men.

§ 55.

Motion i ämne, som tillhör ständigt utskotts behandling, må av riksdagsman i den kammare, han tillhör, göras inom tio dagar från riksdags öppnande *eller, om motionen föranledes av kungl. proposition, som efter öppnandet till riksdagen avlåtits, inom femton dagar från propositionens avlämnande i kammare.* Motion i ämne, som tillhör tillfälligt utskotts behandling, må väckas inom tjugo dagar efter riksdags öppnande, kammare obetaget att för särskilt fall medgiva, att sådan motion även senare må väckas.

I grundlagsfrågor samt i frågor, som röra någondera kammaren enskilt, så ock i frågor, som av redan inom någondera kammaren fattat beslut eller annan under riksdagen inträffad händelse omedelbarligen föranledas, må motion framställas, så länge riksdagen är samlad.

Motion bör — — — sammanföras.

§ 55.

Motion i ämne, som tillhör ständigt utskotts behandling, må av riksdagsman i den kammare, han tillhör, göras inom tio dagar från riksdags öppnande, *dock att motion i grundlagsfråga må väckas inom fyrtio dagar från öppnandet och motion, som föranledes av kungl. proposition, vilken efter öppnandet till riksdagen avlåtits, sist vid det sammanträde, som infaller näst efter tio dagar från propositionens avlämnande i kammare.* I sistnämnda fall äge likväl kammare, därest den med hänsyn till infallande helg eller ärendets synnerliga omfattning finner sådant nödigt, medgiva utsträckning av motionstiden, *dock längst till det sammanträde, som infaller näst efter tjugo dagar från propositionens avlämnande, och må fråga härom ej väckas senare än vid sammanträdet näst efter det, då propositionen avläts.*

Motion i ämne, som tillhör tillfälligt utskotts behandling, må väckas inom tjugo dagar efter riksdags öppnande, kammare obetaget att för särskilt fall medgiva, att sådan motion även senare må väckas.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse:)

I frågor, som röra någondera kammaren enskilt, samt i frågor, som av redan inom någondera kammaren fattat beslut eller annan under riksdagen inträffad händelse omedelbarligen föränledas, må motion framställas, så länge riksdagen är samlad.

Motion bör — — — sammanföras.

§ 58.

När proposition — — — uppehållas.

Uppstår fråga till vilket utskott ett mål bör hänvisas, skall denna fråga blott för det sammanträde, då den väckt blivit, kunna läggas på bordet, men vid det nästföljande ovillkorligen avgöras.

§ 58.

När proposition — — — uppehållas.

Är inom kammare väckt fråga om sådan utsträckning av motions-tid, som i 55 § första stycket sägs, eller uppstår fråga till vilket utskott ett mål bör hänvisas, skall sådan fråga blott för det sammanträde, då den väckt blivit, kunna läggas på bordet, men vid det nästföljande ovillkorligen avgöras.

Hänvisning: Konstitutionsutskottets utlåtande Nr 13.
Första kammarens protokoll den 16 maj.
Andra kammarens protokoll den 16 maj.

2:o) angående ändrad lydelse av § 26 mom. b) riksdagsordningen.

(Nuvarande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

§ 26.

§ 26.

Riksdagsmannabefattning — —
utövas.

Riksdagsmannabefattning — —
utövas.

(Nuvarande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

Ej — — godkännas:

a) den som står under förmynderskap;

b) den som till borgenärer all sin egendom avträtt och icke, på sätt lag förmår, gitter visa, att han från deras krav befriad är;

c) den — — påföljd;

d) den — — nyttjas;

e) den — — valfriheten.

Ej — — godkännas:

a) den som står under förmynderskap;

b) den som är i konkurstillstånd;

c) den — — påföljd;

d) den — — nyttjas;

e) den — — valfriheten.

Hänvisning: Konstitutionsutskottets utlåtande Nr 16.

Första kammarens protokoll den 2 juni.

Andra kammarens protokoll den 2 juni.

3:o) angående ändrad lydelse av §§ 12 och 23 riksdagsordningen.

(Nuvarande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

§ 12.

§ 12.

Varje ledamot av första kammaren åtnjuter av statsmedel ersättning för resekostnad till och från riksdagen samt arvode av ett tusen två hundra riksdaler för varje lagtima riksdag; dock att, när antingen Konungen upplöser riksdag, innan den varit fyra månader tillsammans, eller ledamot av kammaren eljest avgår från sin befattning under riksdagen, innan så lång tid av dess sammanträde förflutit, eller riksdagen sammanträder i följd därav att Konungen, med upplösande av riksdag, förordnat om nya val, så ock under wrtima riksdag, kammarens ledamot undfår, jämte resekostnadsersättning, i dagtraktamente tio riksdaler, vilket

Ledamot av första kammaren, som icke är bosatt å ort där riksdag hålles, åtnjuter av statsmedel ersättning för resekostnad till och från riksdagen samt i dagtraktamente under riksdagen tjugo riksdaler, vilket dagtraktamente dock ej må överstiga sammanlagt två tusen fyra hundra riksdaler. Ledamot, som under lagtima riksdag efter beviljad ledighet besöker hemorten, äge att av statsmedel undfå ersättning för därav föranledd resekostnad, dock högst för två resor fram och åter.

Ledamot av första kammaren, som är bosatt å ort där riksdag hålles, undfår i dagtraktamente femton riksdaler, vilket dagtraktamente dock

(Nuvarande lydelse:)

dock ej må överstiga sammanlagt ett tusen två hundra riksdaler. Ledamot av kammaren, som under lagtima riksdag efter beviljad ledighet besöker hemorten, äge att av statsmedel undfå ersättning för därav föranledd resekostnad, dock högst för två resor fram och åter.

Den ledamot av kammaren, som icke i rätt tid vid riksdagen sig inställer, skall för varje dag han utebliver vara förlustig *tio riksdaler av arvodet.*

Vill ledamot — — — — —
— — befallningshavande.

§ 23.

Varje ledamot av andra kammaren — — — — — stadgat.

Den ledamot av kammaren, som icke i rätt tid vid riksdagen sig inställer, skall för varje dag han utebliver vara förlustig *tio riksdaler av arvodet.*

Hänvisning: Konstitutionsutskottets utlåtande Nr 18.
Första kammarens protokoll den 2 juni.
Andra kammarens protokoll den 25 maj.

(Föreslagen lydelse:)

ej må överstiga sammanlagt ett tusen åtta hundra riksdaler.

Den ledamot av kammaren, som icke i rätt tid vid riksdagen sig inställer, skall för varje dag han utebliver vara förlustig *det honom enligt föregående moment tillkommande dagtraktamente.*

Vill ledamot — — — befallningshavande.

§ 23.

Ledamot av andra kammaren — — — stadgat.

Den ledamot av kammaren, som icke i rätt tid vid riksdagen sig inställer, skall för varje dag han utebliver vara förlustig *det honom enligt föregående moment tillkommande dagtraktamente.*

4:o) angående ändrad lydelse av §§ 103 och 108 regeringsformen samt § 13, § 14 mom. 2, § 15 mom. 1 och 4, § 17 mom. 1 och 2, § 21, § 69 och § 70 riksdagsordningen, så ock till övergångsstadganden i regeringsformen och riksdagsordningen.

Regeringsformen.

Regeringsformen.

(Nurvarande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

§ 103.

§ 103.

Lagtima riksdag skall vart *tredje* år, på sätt riksdagsordningen stadgar, tillsätta en nämnd, som äge att döma, huruvida högsta domstolens och regeringsrättens samtliga ledamöter gjort sig förtjänta att i deras viktiga kall bibehållas, eller om vissa av dem, utan bevisligen begångna fel och brott, varom föregående § handlar, likväl kunde anses böra från detta kall skiljas. Beslutar — — — — — belopp.

Lagtima riksdag skall vart *fjärde* år, på sätt riksdagsordningen stadgar, tillsätta en nämnd, som äge att döma, huruvida högsta domstolens och regeringsrättens samtliga ledamöter gjort sig förtjänta att i deras viktiga kall bibehållas, eller om vissa av dem, utan bevisligen begångna fel och brott, varom föregående § handlar, likväl kunde anses böra från detta kall skiljas. Beslutar — — — — — belopp.

§ 108.

§ 108.

Lagtima riksdag skall vart *tredje* år, på sätt i riksdagsordningen sägs, förordna sex för kunskaper och lärdom kände män att jämte justitieombudsmannen, som bland dem förer ordet, utöva vård över tryckfriheten. Dessa — — — — — kommitterade.

Lagtima riksdag skall vart *fjärde* år, på sätt i riksdagsordningen sägs, förordna sex för kunskaper och lärdom kände män att jämte justitieombudsmannen, som bland dem förer ordet, utöva vård över tryckfriheten. Dessa — — — — — kommitterade.

Övergångsstadgande.

Nämnd, varom i 103 § sägs, skall tillsättas år 1921, då ock kommitterade skola förordnas jämlikt 108 §.

Riksdagsordningen.

(Nuvarande lydelse:)

§ 13.

Andra kammarens ledamöter skola till ett antal av tvåhundra-trettio väljas för en tid av *tre* år, räknade från och med januari månads början året näst efter det, under vilket valet skett.

§ 14.

2. Stad, som utgör del av län, skall, där stadens folkmängd vid början av *andra* året inom en *tre-årsperiod* uppgår till eller överstiger tre tvåhundra-trettiondelar av rikets folkmängd, utgöra en valkrets i fråga om val, som avser tid efter periodens utgång; dock må stad, vars folkmängd utgör minst sex tvåhundra-trettiondelar av rikets folkmängd, kunna delas i valkretsar.

Inträffar vid början av *andra* året inom en *tre-årsperiod*, att i stad, som utgör en valkrets, folkmängden ej längre uppgår till en nittiondel av rikets folkmängd, skall staden icke vidare bilda egen valkrets.

§ 15.

1. I varje valkrets väljes, efter folkmängden vid början av *andra* året näst före den *tre-årsperiod*, för vilken valen gälla, en riksdagsman för varje fullt tal, motsvarande en tvåhundra-trettiondel av rikets folkmängd.

Riksdagsordningen.

(Föreslagen lydelse:)

§ 13.

Andra kammarens ledamöter skola till ett antal av tvåhundra-trettio väljas för en tid av *fyra* år, räknade från och med januari månads början året näst efter det, under vilket valet skett.

§ 14.

2. Stad, som utgör del av län, skall, där stadens folkmängd vid början av *tredje* året inom en *fyra-årsperiod* uppgår till eller överstiger tre tvåhundra-trettiondelar av rikets folkmängd, utgöra en valkrets i fråga om val, som avser tid efter periodens utgång; dock må stad, vars folkmängd utgör minst sex tvåhundra-trettiondelar av rikets folkmängd, kunna delas i valkretsar.

Inträffar vid början av *tredje* året inom en *fyra-årsperiod*, att i stad, som utgör en valkrets, folkmängden ej längre uppgår till en nittiondel av rikets folkmängd, skall staden icke vidare bilda egen valkrets.

§ 15.

1. I varje valkrets väljes, efter folkmängden vid början av året näst före den *fyra-årsperiod*, för vilken valen gälla, en riksdagsman för varje fullt tal, motsvarande en tvåhundra-trettiondel av rikets folkmängd.

(Nurvarande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

4. Det antal riksdagsmän, varje valkrets enligt ovan angivna grunder äger utse, fastställas för varje *tre-årsperiod* av Konungen.

§ 17.

1. Val till riksdagsmän i andra kammaren verkställas under september månad året näst före början av de *tre* år, för vilka valen gälla.

2. Förordnar Konungen om nya val, förrättas dessa ofördröjligen för den tid, som återstår av *treårsperioden*.

§ 21.

Riksdagsman, som för andra kammaren vald blivit, må ej denna befattning sig undandraga, med mindre han företer giltiga skäl för avsägelse. Som sådana anses:

1. de hinder allmänna lagen uppräknar såsom laga förfall;

2. ålder över 60 år;

3. att den valde tillförene såsom riksdagsman bevistat *tre* lagtima riksdagar.

Avsägelse — — — befallningshavande.

§ 69.

Lagtima riksdag skall vart *tredje* år tillsätta en nämnd av fyrtioåttio personer, därav vardera kammaren genom slutna omröstning inom sig utser tjugofyra, och vilken nämnd,

4. Det antal riksdagsmän, varje valkrets enligt ovan angivna grunder äger utse, fastställas för varje *fyra-årsperiod* av Konungen.

§ 17.

1. Val till riksdagsmän i andra kammaren verkställas under september månad året näst före början av de *fyra* år, för vilka valen gälla.

2. Förordnar Konungen om nya val, förrättas dessa ofördröjligen för den tid, som återstår av *fyraårsperioden*.

§ 21.

Riksdagsman, som för andrakammaren vald blivit, må ej denna befattning sig undandraga, med mindre han företer giltiga skäl för avsägelse. Som sådana anses:

1. de hinder allmänna lagen upptager såsom laga förfall;

2. ålder över 60 år;

3. att den valde tillförene såsom riksdagsman bevistat *fyra* lagtima riksdagar.

Avsägelse — — — befallningshavande.

§ 69.

Lagtima riksdag skall vart *fjärde* år tillsätta en nämnd av fyrtioåttio personer, därav vardera kammaren genom slutna omröstning inom sig utser tjugofyra, och vilken nämnd,

(Nuvarande lydelse:)

i den ordning 103 och 104 §§ regeringsformen stadga, äger att döma, huruvida högsta domstolens och regeringsrättens samtliga ledamöter gjort sig förtjänta att i deras viktiga kall bibehållas, eller om vissa av dem, utan bevisligen begångna fel och brott, varom regeringsformens 102 § handlar, likväl kunna anses böra från detta kall skiljas. Denna nämnd träder samma dag den blivit vald tillsammans.

Nämndens — — — föreskrives.
I — — — — — ledamöter.

§ 70.

Lagtima riksdag skall vart tredje år förordna sex för kunskaper och lärdom kände män att, jämte justitieombudsmannen, som bland dem förer ordet, utöva vård över tryckfriheten. Dessa — — — — man.

Övergångsstadgande.

1. Riksdagsman i första kammaren, som är vald med tillämpning av de före år 1909 gällande stadganden, äger ej med sin befattning fortfara längre än till början av första sexårsperioden för den valkrets, som utsett honom. Har han vid ingången av året näst före sagda period sin befattning icke nio år innehaft, må han därmed fortfara till årets slut, ändå att under tiden nio år från valet förflyta.

(Föreslagen lydelse:)

i den ordning 103 och 104 §§ regeringsformen stadga, äger att döma, huruvida högsta domstolens och regeringsrättens samtliga ledamöter gjort sig förtjänta att i deras viktiga kall bibehållas, eller om vissa av dem, utan bevisligen begångna fel och brott, varom regeringsformens 102 § handlar, likväl kunna anses böra från detta kall skiljas. Denna nämnd träder samma dag den blivit vald tillsammans.

Nämndens — — — föreskrives.
I — — — — — ledamöter.

§ 70.

Lagtima riksdag skall vart fjärde år förordna sex för kunskaper och lärdom kände män att, jämte justitieombudsmannen, som bland dem förer ordet, utöva vård över tryckfriheten. Dessa — — — — man.

Övergångsstadgande.

Intill dess nya val i hela riket till andra kammaren första gången förrättas efter utgången av augusti månad 1920, skola i fråga om val till kammaren tillämpas de före 1918 i sådant hänseende gällande stadganden. Vill riksdagsman, som enligt dessa stadganden blivit vald, avsäga sig befattningen, äge rätt därtill även i det fall att han tillförene såsom riksdagsman bevisat blott tre lagtima riksdagar.

(Nuvarande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

Där tjänstgöringstidens slut ej sammanfaller med början av sexårsperiod för den valkrets, som är berättigad till platsen, skall val, som för platsens besättande hålles, gälla för tiden intill början av närmaste sexårsperiod för valkretsen. Samma lag vare, där platsen varder ledig före tjänstgöringstidens utgång.

2. För den grupp av valkretsar, vilken är den första enligt den i vallagen mellan grupperna stadgade ordning, utgöres första sexårsperioden av åren 1910—1915.

Förordnar Konungen om nya val till första kammaren, innan val i sjätte gruppen förrättats för sexårsperiod, skola de nya valen gälla för grupp, som valt för sexårsperiod, till periodens utgång och för annan grupp till början av dess första sexårsperiod.

3. Intill dess nya val i hela riket till andra kammaren första gången förrättas efter utgången av augusti månad 1910, skola i fråga om val till kammaren tillämpas de före år 1909 i sådant hänseende gällande stadganden.

4. Om riksdagsmans rätt till resekostnadsersättning samt arvode eller dagtraktamente skola de före år 1909 gällande stadganden tillämpas i avseende å riksdag, som sammanträder före den 1 januari 1910.

Nämnd, varom i 69 § sägs, skall tillsättas år 1921, då ock kommitterade skola förordnas jämlikt 70 §.

Hänvisning: Konstitutionsutskottets utlåtande Nr 23.

Första kammarens protokoll den 2 juni.

Andra kammarens protokoll den 7 juni.

5:o) angående ändrad lydelse av §§ 4, 5, 6 och 15 regeringsformen, §§ 6, 10, 20, 32, 33, 38 och 43 riksdagsordningen samt § 1 4:o tryckfrihetsförordningen.

Regeringsformen.

(Nuvarande lydelse.)

§ 4.

Konungen äger att allena styra riket på det sätt, denna regeringsform föreskriver; inhänte dock, i de fall, här nedanföre stadgas, under rättelse och råd av ett statsråd, vartill Konungen kallar och utnämner kunnige, erfarne, redlige och allmänt aktade, infödde svenske män av den rena evangeliska läran.

§ 5.

Statsrådet skall bestå av elva ledamöter, bland vilka Konungen utnämne en att vara statsminister och statsrådets främste ledamot. Dessa äga att alla i statsrådet förekommande ärenden övervara. Ej må fader och son eller bröder på en gång vara ledamöter av statsrådet.

(Föreslagen lydelse.)

§ 4.

Konungen äger att allena styra riket på det sätt, denna regeringsform föreskriver; inhänte dock, i de fall, här nedanföre stadgas, under rättelse och råd av ett statsråd, vartill Konungen kallar och utnämner kunnige, erfarne, redlige och allmänt aktade, infödde svenske män av den rena evangeliska läran. *Ej må fader och son eller bröder på en gång vara ledamöter av statsrådet.*

§ 5.

För särskilda grenar av rikets styrelse skola finnas statsdepartement till det antal, lägst åtta och högst tio, som bestämmes genom en av Konungen och riksdagen gemensamt stiftad lag, vilken tillika angiver varje departements benämning och huvudsakliga verksamhetsområde.

Den närmare fördelningen av ärendena, departementen emellan, bestämmes av Konungen genom en särskilt utfärdad, offentligen kungjord stadga.

För varje departement utser Konungen bland statsrådets ledamöter en chef och föredragande. Chefen för det departement, till vilket utri-

(Nuvarande lydelse:)

§ 6.

Av statsrådets ledamöter skola åtta vara chefer och föredragande, var för sitt departement, nämligen:

ministern för utrikes ärendena för utrikesdepartementet;
 en chef för justitiedepartementet;
 en för lantförsvarsdepartementet, vilken tillika vare Konungens rådgivare i kommandomål för armén;
 en för sjöförsvarsdepartementet, vilken tillika vare Konungens rådgivare i kommandomål för flottan;
 en för civildepartementet;
 en för jordbruksdepartementet;
 en för finansdepartementet; samt
 en för ecklesiastikdepartementet.

Den närmare fördelningen av ärendena, departementen emellan, bestämmes av Konungen genom en särskilt utfärdad, offentlig kungjord stadga.

Bland de tre statsråden utan departement böra minst två hava förvaltadt civil beställning.

§ 15.

Kommandomål, varmed förstås sådana, som Konungen, i egenskap av högste befälhavare över krigsmakten till lands och sjöss, omedelbarligen besörjer, må Konungen, då han själv förer riksstyrelsen, avgöra i närvaro av den bland krigsdepar-

(Föreslagen lydelse:)

kes ärendena höra, är minister för utrikes ärendena.

§ 6.

Statsrådet skall bestå av cheferna för departementen samt tre statsråd utan departement. Bland de tre statsråden utan departement böra minst två hava förvaltadt civil beställning.

Av statsrådets ledamöter utnämne Konungen en att vara statsminister och statsrådets främste ledamot.

Statsrådets ledamöter äga att alla i statsrådet förekommande ärenden övervara.

§ 15.

Kommandomål, varmed förstås sådana, som Konungen, i egenskap av högste befälhavare över krigsmakten till lands och sjöss, omedelbarligen besörjer, må Konungen, då han själv förer riksstyrelsen, avgöra i närvaro av chefen för det depar-

(Nuvarande lydelse:)

tementens chefer, till vars departement ärendet hörer. Honom åligge vid ansvar, att, då dessa mål beredas, sin mening yttra över de företag Konungen besluter, samt att, då hans mening icke med Konungens beslut överensstämmer, föra sina yttrade betänkligheter och råd till ett protokoll, vars riktighet Konungen medelst Sin höga påskrift besanne. Finner nämnde ämbetsman dessa företag vara av en vådlig riktning eller omfattning, eller grundade på ovissa eller otillräckliga medel att dem utföra, tillstyrke han jämväl, att Konungen ville kalla, till ett krigsråd däröver, tvenne eller flere av de närvarande högre militära ämbetsmän; Konungen dock obetaget, att å denna tillstyrkan och, där den bifalles, å krigsrådets till protokoll anförda tankar göra det avseende, Honom gott synes.

(Föreslagen lydelse:)

tement, dit ärendet hörer. Honom åligge, vid ansvar, att, då dessa mål beredas, sin mening yttra över de företag Konungen besluter, samt att, då hans mening icke med Konungens beslut överensstämmer, föra sina yttrade betänkligheter och råd till ett protokoll, vars riktighet Konungen medelst Sin höga påskrift besanne. Finner nämnde ämbetsman dessa företag vara av en vådlig riktning eller omfattning, eller grundade på ovissa eller otillräckliga medel att dem utföra, tillstyrke han jämväl, att Konungen ville kalla, till ett krigsråd däröver, tvenne eller flere av de närvarande högre militära ämbetsmän; Konungen dock obetaget, att å denna tillstyrkan och, där den bifalles, å krigsrådets till protokoll anförda tankar göra det avseende, Honom gott synes.

Riksdagsordningen.

§ 6.

1. Första kammarens — — — valet skett.
2. Varje landstingsområde — — rikets folkmängd.
3. För valkrets, — — — — en riksdagsman.
4. Därest det — — — — en riksdagsman.
5. Det antal — — — — utöva riksdagsmannakallet.

§ 6.

1. Första kammarens — — — valet skett.
2. Varje landstingsområde — — rikets folkmängd.
3. För valkrets, — — — — en riksdagsman.
4. Därest det — — — — en riksdagsman.
5. Det antal — — — — utöva riksdagsmannakallet.

(Nuvarande lydelse:)

(Förestlagen lydelse:)

6. Upphör stad — — — tillkomma staden.

7. Äro icke, — — — — — samt att i de fall, där folkmängdsöverskottet, såsom lika stort för två eller flera valkretsar, ej kan tjäna till grund för bestämmande av företrädet dem emellan, detta skall avgöras genom lottning inför chefen för *justitiedepartementet* i närvaro av tre bland fullmäktige i rikets bank och tre bland fullmäktige i riksgäldskontoret.

§ 10.

För en var, som blivit till ledamot i första kammaren utsedd, skall, på sätt i vallagen närmare stadgas, fullmakt ofördröjligen utfärdas i två exemplar, av vilka det ena överlämnas åt den valde och det andra insändes till *justitiedepartementet*.

§ 20.

För en var, som blivit utsedd till ledamot i andra kammaren, skall, på sätt i vallagen närmare stadgas, fullmakt ofördröjligen utfärdas i två exemplar, av vilka det ena överlämnas åt den valde och det andra insändes till *justitiedepartementet*.

§ 32.

1. Innan riksdagen sammanträder, företages inför chefen för *justi-*

6. Upphör stad — — — — — tillkomma staden.

7. Äro icke, — — — — — samt att i de fall, där folkmängdsöverskottet, såsom lika stort för två eller flera valkretsar, ej kan tjäna till grund för bestämmande av företrädet dem emellan, detta skall avgöras genom lottning inför chefen för *det departement, till vilket justitieärendena höra*, i närvaro av tre bland fullmäktige i rikets bank och tre bland fullmäktige i riksgäldskontoret.

§ 10.

För en var, som blivit till ledamot i första kammaren utsedd, skall, på sätt i vallagen närmare stadgas, fullmakt ofördröjligen utfärdas i två exemplar, av vilka det ena överlämnas åt den valde och det andra insändes till *det departement, till vilket justitieärendena höra*.

§ 20.

För en var, som blivit utsedd till ledamot i andra kammaren, skall, på sätt i vallagen närmare stadgas, fullmakt ofördröjligen utfärdas i två exemplar, av vilka det ena överlämnas åt den valde och det andra insändes till *det departement, till vilket justitieärendena höra*.

§ 32.

1. Innan riksdagen sammanträder, företages inför chefen för *det*

(Nuvarande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

*ti*edepartementet, eller den Konungen i hans ställe förordnar, i närvaro av tre bland de av riksdagen valde fullmäktige i riksbanken och tre bland fullmäktige i riksgäldskontoret granskning av de till *justitiedepartementet* inkomna, för riksdagens ledamöter utfärdade fullmakter. Denna granskning som har till föremål att undersöka, huruvida fullmakterna blivit i föreskriven form utfärdade, skall vara fulländad sist å dagen före riksdagens början. Inkommer fullmakt efter riksdagens början, skall sådan granskning, som nyss är sagd, genast verkställas.

2. Vardera kammaren — — — obehörig förklarad.

§ 33.

1. Så snart riksdagen sammanträtt och berättelse om förloppet av den i nästföregående paragraf mom. 1 föreskrivna granskning blivit av chefen för *justitiedepartementet*, eller den i hans ställe förordnad är, meddelad kamrarna, var i vad dess ledamöter angår, låte Konungen för vardera kammaren tillkännagiva, vilken bland dess ledamöter förordnats till talman och vilken till vice talman.

2. Då i — — — — — vice talman.

3. Innan sådant — — — — — levnadsåren äldst.

*de*partement, till vilket *justitieärendena* höra, eller den Konungen i hans ställe förordnar, i närvaro av tre bland de av riksdagen valde fullmäktige i riksbanken och tre bland fullmäktige i riksgäldskontoret granskning av de till departementet inkomna, för riksdagens ledamöter utfärdade fullmakter. Denna granskning, som har till föremål att undersöka, huruvida fullmakterna blivit i föreskriven form utfärdade, skall vara fulländad sist å dagen före riksdagens början. Inkommer fullmakt efter riksdagens början, skall sådan granskning, som nyss är sagd, genast verkställas.

2. Vardera kammaren — — — obehörig förklarad.

§ 33.

1. Så snart riksdagen sammanträtt och berättelse om förloppet av den i nästföregående paragraf mom. 1 föreskrivna granskning blivit av chefen för *det departement, till vilket justitieärendena* höra, eller den i hans ställe förordnad är, meddelad kamrarna, var i vad dess ledamöter angår, låte Konungen för vardera kammaren tillkännagiva, vilken bland dess ledamöter förordnats till talman och vilken till vice talman.

2. Då i — — — — — vice talman.

3. Innan sådant — — — — — levnadsåren äldst.

(Nuvarande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

4. Vid samtidigt — — — — —
förfallet upphört.

§ 38.

1. Konstitutionsutskottet tillkommer — — — — — omförmälda stadga.

2. Utskottet skall vidare meddela utlåtanden och avgiva förslag i anledning av dit hänvisade frågor angående stiftande, ändring, förklaring eller upphävande av lagar och författningar rörande statsrådets ansvarighet, om förvärvande och förlust av medborgarrätt, om rikets vapen och flagga och om allmänt kyrkomöte så ock av kommunallagarna.

3. Utskottet åligger — — —
regeringsformen stadgat.

4. Utskottet tillkommer — —
vägrar proposition.

§ 43.

1. Jordbruksutskottet, som skall erhålla del av Konungens angående statsverkets tillstånd och behov till riksdagen avgivna proposition i vad den angår *de under jordbruksdepartementet lydande ärenden*, åligger att granska samt, med iakttagande av nödiga indragningar och besparingar, utreda och uppgiva statsverkets behov med hänsyn till denna styrelsens gren ävensom att för övrigt avgiva betänkanden och förslag i anledning av de från kamrarna till utskottet hänvisade jordbruksärenden.

4. Vid samtidigt — — — — —
förfallet upphört.

§ 38.

1. Konstitutionsutskottet tillkommer — — — — — omförmälda stadga.

2. Utskottet skall vidare meddela utlåtanden och avgiva förslag i anledning av dit hänvisade frågor angående stiftande, ändring, förklaring eller upphävande av lagar och författningar rörande statsrådets ansvarighet, *om statsdepartementen*, om förvärvande och förlust av medborgarrätt, om rikets vapen och flagga och om allmänt kyrkomöte så ock av kommunallagarna.

3. Utskottet åligger — — —
regeringsformen stadgat.

4. Utskottet tillkommer — —
vägrar proposition.

§ 43.

1. Jordbruksutskottet, som skall erhålla del av Konungens angående statsverkets tillstånd och behov till riksdagen avgivna proposition i vad den angår *jordbruksärenden*, åligger att granska samt, med iakttagande av nödiga indragningar och besparingar, utreda och uppgiva statsverkets behov med hänsyn till denna styrelsens gren ävensom att för övrigt avgiva betänkanden och förslag i anledning av de från kamrarna till utskottet hänvisade jordbruksärenden.

(Föreslagen lydelse:)

(Nuvarande lydelse:)

2. Utskottet åligger — — —
— — och skjutsväsende.

2. Utskottet åligger — — —
— — och skjutsväsende.

Tryckfrihetsförordningen.

§ 1.

§ 1.

4:o. Utgivare av dagblad eller periodiska skrifter anmäla sig, jämte titeln och tryckningsorten, hos chefen för justitiedepartementet, som äger att, såvida sökanden ej för nesligt brott blivit dömd, eller förklarad ovärdig föra andras talan, meddela bevis, att intet hinder emot skriftens utgivande förekommer.

4:o. Utgivare av dagblad eller periodiska skrifter anmäla sig, jämte titeln och tryckningsorten, hos chefen för justitiedepartementet, med vilken i denna lag förstås chefen för det departement, vartill justitieärendena höra. Denne äger att, såvida sökanden ej för nesligt brott blivit dömd, eller förklarad ovärdig föra andras talan, meddela bevis, att intet hinder emot skriftens utgivande förekommer.

Hänvisning: Konstitutionsutskottets utlåtande nr 25.
Första kammarens protokoll 2 juni.
Andra kammarens protokoll 7 juni.

6:o) angående ändrad lydelse av § 2 4:o tryckfrihetsförordningen.

(Nuvarande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

§ 2.

§ 2.

4:o) I grund av — — — som helst.

Vid föregående tillåtelse skola följande undantag ovägerligen iakttagas:

Att protokoll, hållna — — —
— — uppenbara.

4:o) I grund av — — — som helst.

Vid föregående tillåtelse skola följande undantag ovägerligen iakttagas:

Att protokoll, hållna — — —
— — uppenbara.

(Nuvarande lydelse:)

Att ej några — — — femtio riksdaler.
 Att mobiliseringsplaner — — — — konfiskeras.
 Att, där underrätt — — — — — konfiskeras.
 Att, i vad — — — — — femtio riksdaler.
 Det skall — — — — — sexton skillingar.
 Att protokoll — — — — — sexton skillingar.
 Att ingen — — — — — sexton skillingar.

(Föreslagen lydelse:)

Att ej några — — — femtio riksdaler.
 Att mobiliseringsplaner — — — — konfiskeras.
 Att, där underrätt — — — — — konfiskeras.
 Att, i vad — — — — — femtio riksdaler.
 Det skall — — — — — sexton skillingar.
 Att protokoll — — — — — sexton skillingar.
 Att ingen — — — — — sexton skillingar.

Att läkares och medicinalstyrelsens utlåtanden, skrivelser, koncept och protokoll i mål eller ärende, som avses i lagen om äktenskaps ingående och upplösning, eller på läkares eller medicinalstyrelsens föranstaltande verkställd utredning i sådant mål eller ärende eller till Konungens befallningshavande eller Konungen inkomna handlingar i ärende om intagande å allmän anstalt för vård av alkoholister ävensom läkares utlåtanden och koncept i sådant ärende icke må, i andra fall än allmän lag eller författning stadgar, utan medgivande av den eller dem, målet eller ärendet angår, utlämnas till annan eller utgivas av trycket. Den här emot bryter, böte trettiotre riksdaler sexton skillingar.

Att handlingar och protokoll i äktenskapsmål, mål om faderskap och underhållsskyldighet till barn utom äktenskap samt mål om äktenskaplig

(Nuvarande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

Att utdrag — — — — femtio riksdaler.

Att uppgifter, — — — femtio riksdaler.

Att för — — — — trehundra riksdaler.

Att de från — — — — femtio riksdaler.

Att ansökning — — — femtio riksdaler.

Att sådant, som — — — — huvudsaken.

I övrigt, och — — stadgat är.

börd, som vid underrätten handlagts inom stängda dörrar, ej må utan parternas tillstånd utlämnas till annan eller utgivas av trycket förrän femtio år efter deras död. Den här- emot bryter, böte trettiotre riksdaler sexton skillingar.

Att utdrag — — — — femtio riksdaler.

Att uppgifter, — — — femtio riksdaler.

Att för — — — — trehundra riksdaler.

Att de från — — — — femtio riksdaler.

Att ansökning — — — femtio riksdaler.

Att sådant, som — — — — huvudsaken.

I övrigt, och — — stadgat är.

Hänvisning: Konstitutionsutskottets utlåtande nr 28.
Första kammarens protokoll 6 juni.
Andra kammarens protokoll 7 juni.

7:o) angående ändrad lydelse av §§ 16 och 26 riksdagsordningen samt § 1 4:o och § 2 4:o tryckfrihetsförordningen.

Riksdagsordningen.

(Nuvarande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

§ 16.

§ 16.

Valrätt tillkommer en var väl-frejdad svensk man från och med kalenderåret näst efter det, varunder han uppnått 24 års ålder, dock ej

Valrätt tillkommer en var svensk man från och med kalenderåret näst efter det, varunder han uppnått 24 års ålder, dock ej

(Nuvarande lydelse:)

a) den som står under förmynderskap eller är i konkurstillstånd;

b) den som — — — minderåriga barn;

c) den som — — — kalenderåren;

d) värnpliktig, — — — värnpliktsövningar.

§ 26.

Riksdagsmannabefattning kan endast av svensk medborgare utövas.

Ej må såsom riksdagsman godkännas:

a) den som — — — förmynderskap;

b) den som — — — befriad är;

c) den som är förlustig medborgerligt förtroende eller genom utslag, vilket ännu icke vunnit laga kraft, är dömd till förlust av sådant förtroende, eller den som är ställd under framtiden för brott, vilket medför nämnda påföljd;

d) den som är förklarad ovärdig att inför rätta föra andras talan eller att i rikets tjänst vidare nyttjas;

e) den som — — — stört valfriheten.

(Föreslagen lydelse:)

a) den som står under förmynderskap eller

som är i konkurstillstånd;

b) den som — — — minderåriga barn;

c) den som — — — kalenderåren;

d) värnpliktig — — — värnpliktsövningar;

e) den som är från valrätten utesluten på grund av honom ådömd straffpåföljd.

§ 26.

Riksdagsmannabefattning kan endast av svensk medborgare utövas.

Ej må såsom riksdagsman godkännas:

a) den som — — — förmynderskap;

b) den som — — — befriad är;

c) den som är förklarad ovärdig att i rikets tjänst vidare nyttjas eller eljest på grund av honom ådömd straffpåföljd icke må utöva allmän befattning eller genom utslag, vilket ännu icke vunnit laga kraft, är dömd till straffpåföljd, varom sist förmäles, eller den som är ställd under framtiden för brott, vilket kan medföra sådan påföljd;

d) den som är förklarad ovärdig att inför rätta föra andras talan;

e) den som — — — stört valfriheten.

(Nuvarande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

Tryckfrihetsförordningen.

§ 1.

4:o. Utgivare av dagblad eller periodiska skrifter anmäla sig, jämte titeln och tryckningsorten, hos chefen för justitiedepartementet, som äger att, såvida sökanden ej för *nesligt brott* blivit *dömd*, eller förklarad ovärdig föra andras talan, meddela bevis, att intet hinder emot skriftens utgivande förekommer.

§ 2.

4:o. I grund — — — som helst. Vid föregående tillåtelse skola följande undantag ovägerligen iakttagas:

Att protokoll, hållna — — — icke uppenbara.

Att ej några — — — femtio riksdaler.

Att mobiliseringsplaner — — — konfiskeras.

Att, där underrätt — — — konfiskeras.

Att, i vad rättegångsmål — — — femtio riksdaler.

Det skall ock — — — sexton skillingar.

Att protokoll och — — — sexton skillingar.

Att ingen må tillåtas att, i andra fall än allmänna lagen och gällande författningar utstaka, meddela eller till tryck utlämna utdrag av kyrkböcker eller av andra själavården

§ 1.

4:o. Utgivare av dagblad eller periodiska skrifter anmäla sig, jämte titeln och tryckningsorten, hos chefen för justitiedepartementet, som äger att, såvida sökanden ej blivit förklarad ovärdig föra andras talan, meddela bevis, att intet hinder emot skriftens utgivande förekommer.

§ 2.

4:o. I grund — — — som helst. Vid föregående tillåtelse skola följande undantag ovägerligen iakttagas:

Att protokoll, hållna — — — icke uppenbara.

Att ej några — — — femtio riksdaler.

Att mobiliseringsplaner — — — konfiskeras.

Att, där underrätt — — — konfiskeras.

Att, i vad rättegångsmål — — — femtio riksdaler.

Det skall ock — — — sexton skillingar.

Att protokoll och — — — sexton skillingar.

Att ingen må tillåtas att, i andra fall än allmänna lagen och gällande författningar utstaka, meddela eller till tryck utlämna utdrag av kyrkböcker eller av andra själavår-

(Nuvarande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

och kyrkodisciplinen rörande handlingar, *i avseende på enskilda personers* leverne och seder, såvitt de lända dem till skada eller förklenande. Den häremot bryter, böte trettiofire riksdaler sexton skillingar.

den och kyrkodisciplinen rörande handlingar, *i vad de innehålla upplysning, huruvida enskild person ådragit sig straffpåföljd, vilken utestänger från behörighet och rättigheter, som omförmälas i 2 kap. 19 § strafflagen, eller om enskild persons* leverne och seder *i övrigt*, såvitt de lända honom till skada eller förklenande. Den häremot bryter, böte trettiofire riksdaler sexton skillingar.

Att utdrag av — — — femtio riksdaler.

Att utdrag av — — — femtio riksdaler.

Att uppgifter, — — — femtio riksdaler.

Att uppgifter — — — femtio riksdaler.

Att för officiell — — — trehundra riksdaler.

Att för officiell — — — trehundra riksdaler.

Att de från — — — femtio riksdaler.

Att de från — — — femtio riksdaler.

Att ansökning — — — femtio riksdaler.

Att ansökning — — — femtio riksdaler.

Att sådant, — — — huvudsaken.

Att sådant — — — huvudsaken.

I övrigt, och — — — stadgat är.

I övrigt, och — — — stadgat är.

Hänvisning: Konstitutionsutskottets utlåtande nr 30.

Första kammarens protokoll 6 juni.

Andra kammarens protokoll 7 juni.

8:o) angående ändrad lydelse av § 2 4:o tryckfrihetsförordningen.

(Nuvarande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

§ 2.

§ 2.

4:o. I grund av — — — som helst.

4:o. I grund av — — — som helst.

(Nuvarande lydelse:)

Vid föregående tillåtelse skola följande undantag ovägerligen iakttagas:

Att protokoll, hållna — — —
— uppenbara.

Att ej några — — — — femtio riksdaler.

Att mobiliseringsplaner — — —
— konfiskeras.

Att, där underrätt — — — —
konfiskeras.

Att, i vad — — — — femtio riksdaler.

Det skall — — — — sexton skillingar.

Att protokoll — — — — sexton skillingar.

Att ingen — — — — sexton skillingar.

Att utdrag — — — — femtio riksdaler.

(Föreslagen lydelse:)

Vid föregående tillåtelse skola följande undantag ovägerligen iakttagas:

Att protokoll, hållna — — —
— uppenbara.

Att ej några — — — — femtio riksdaler.

Att mobiliseringsplaner — — —
— konfiskeras.

Att, där underrätt — — — —
konfiskeras.

Att, i vad — — — — femtio riksdaler.

Det skall — — — — sexton skillingar.

Att protokoll — — — — sexton skillingar.

Att ingen — — — — sexton skillingar.

Att utdrag — — — — femtio riksdaler.

Att till försäkringsrådet eller riksförsäkringsanstalten inkomna handlingar, från nämnda myndigheter utgångna skrivelser samt hos dem förda protokoll och anteckningar, såvitt de röra enskildas personliga förhållanden eller avse arbetet i arbetsgivares rörelse, företag eller verksamhet eller de förhållanden, under vilka arbetet bedrivs, eller arbetarnas antal, arbetstid och avlöningsförhållanden, ej må utlämnas förrän fem år förflutit från handlingens datum, därest ej med hänsyn till de förhållanden, under vilka ett tidigare utlämnande ifrågasättes, trygghet kan anses vara för handen, att detsamma

(Nuvarande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

ej kommer att missbrukas till skada för den, som i handlingen avses; ägarnde vederbörande myndighet, då undantag såhunda medgives, att göra de förbehåll, som prövas erforderliga. Den, som obehörigen utlämnar handling eller i tryck offentliggör handling, som han vet vara obehörigen utlämnad, så ock den, som bryter emot förbehåll, varunder utlämnande skett, böte från och med femtio till och med trehundra riksdaler.

Att uppgifter, — — — — femtio riksdaler.

Att för — — — — trehundra riksdaler.

Att de från — — — — femtio riksdaler.

Att ansökning — — — — femtio riksdaler.

Att sådant, som — — — — huvudsaken.

I övrigt, och — — — — stadgat är.

Att uppgifter — — — — femtio riksdaler.

Att för — — — — trehundra riksdaler.

Att de från — — — — femtio riksdaler.

Att ansökning — — — — femtio riksdaler.

Att sådant, som — — — — huvudsaken.

I övrigt, och — — — — stadgat är.

Hänvisning: Konstitutionsutskottets utlåtande nr 27 och memorial nr 37.

Första kammarens protokoll 6, 13 juni.

Andra kammarens protokoll 7, 12 juni.

9:o) angående ändrad lydelse av § 2 4:o tryckfrihetsförordningen.

(Nuvarande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

§ 2.

§ 2.

4:o. I grund av — — — som helst.

4:o. I grund av — — — som helst.

(Nuvarande lydelse:)

Vid föregående tillåtelse skola följande undantag ovägerligen iakttagas:

Att protokoll, hållna — — — uppenbara.

Att ej några — — — femtio riksdaler.

Att mobiliseringsplaner — — — konfiskeras.

Att, där underrätt — — — konfiskeras.

Att, i vad — — — femtio riksdaler.

Det skall — — — sexton skillingar.

Att protokoll — — — sexton skillingar.

Att ingen — — — sexton skillingar.

Att utdrag — — — femtio riksdaler.

Att uppgifter, — — — femtio riksdaler.

Att för — — — trehundra riksdaler.

Att de från — — — femtio riksdaler.

Att ansökning — — — femtio riksdaler.

(Föreslagen lydelse:)

Vid föregående tillåtelse skola följande undantag ovägerligen iakttagas:

Att protokoll, hållna — — — uppenbara.

Att ej några — — — femtio riksdaler.

Att mobiliseringsplaner — — — konfiskeras.

Att, där underrätt — — — konfiskeras.

Att, i vad — — — femtio riksdaler.

Det skall — — — sexton skillingar.

Att protokoll — — — sexton skillingar.

Att ingen — — — sexton skillingar.

Att utdrag — — — femtio riksdaler.

Att uppgifter, — — — femtio riksdaler.

Att för — — — trehundra riksdaler.

Att de från — — — femtio riksdaler.

Att ansökning — — — femtio riksdaler.

Att i ärende angående upphandling eller utförande av arbete för statens räkning eller försäljning av staten tillhörig lös egendom skrivelse, vilken utgått från myndighet, som handlägger ärendet, eller i stadgad ordning infordrade skriftliga anbud, som inkommit till sådan myndighet, eller andra hos myndigheten befint-

*(Nuvarande lydelse:)**(Förelaggen lydelse:)*

liga handlingar, som kunna tjäna till upplysning, i vad mån anbud i ärendet infordrats eller avgivits, eller som eljest avse dylikt anbud, icke må, innan anbuden slutligen prövats ävensom, där samtliga anbuden förkastats och i samband därmed beslutats att infordra nya anbud, slutlig prövning jämväl av dessa skett, utlämnas i vidare mån än för prövningen befinnes nödvändigt eller begäran om anbuds utbekommande framställes av anbudsgivaren, vilket förbud likväl icke gäller protokoll över i ärendet hålles auktion, samt att i dylikt ärende genom myndighets försorg upprättade kostnadsberäkningar och prisbestämningar ävensom tjänsteutlåtanden, vilka avse desamma, ej må utan myndighetens samtycke utlämnas, förrän ärendet blivit slutligen prövat, ägande, där särskilda omständigheter det föranleda, myndigheten besluta, att sådan handling i prövat ärende skall hemlighållas under högst ett år från dess upprättande. Den, som med vetskap om att handling enligt vad nu är sagt bör hemlighållas utlämnar eller i tryck offentliggör handlingen, straffes efter allmän lag, om gärningen är i den med straff belagd, men eljest med böter från och med trettio tre riksdaler sexton skillingar till och med trehundra trettio tre riksdaler sexton skillingar, och skriften konfiskeras.

(Nuvarande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

Att sådant, som — — — — —	Att sådant, som — — — — —
— — — — — huvudsaken.	— — — — — huvudsaken.
I övrigt, och — — — — —	I övrigt, och — — — — —
— — — — — stadgat är.	— — — — — stadgat är.

Hänvisning: Konstitutionsutskottets utlåtande nr 35 och memorial nr 40.
Första kammarens protokoll 9, 14 juni.
Andra kammarens protokoll 7, 13 juni.

Anmärkning. Av ovanstående förslag äro de, som upptagas i punkterna 1, 2, 3, 6, 8 och 9, av beskaffenhet att omedelbarligen kunna av riksdagen behandlas, varemot de, som upptagas i punkterna 4, 5 och 7, stå i ett sådant förhållande till andra lagstiftningsfrågor, att de först i samband med dessa kunna av riksdagen antagas.

I de särskilda punkterna föreligga olika förslag till ändrad lydelse: av § 26 riksdagsordningen i punkterna 2 och 7, av § 1 tryckfrihetsförordningen i punkterna 5 och 7 samt av § 2 tryckfrihetsförordningen i punkterna 6, 7, 8 och 9.

I händelse några av dessa förslag av riksdagen antagas genom beslut, som i skrivelser till Konungen samtidigt skola anmälas, kommer utskottet att i de förslag till dylika skrivelser, som det åligger utskottet att framlägga för kamrarnas godkännande, jämte upptagande av de antagna förslagen vart för sig, tillika till enhetlig lydelse sammanföra de ändringar, vilka avse en och samma paragraf.

I händelse några av merberörda förslag av riksdagen antagas genom beslut, som i skrivelser till Konungen skola anmälas först sedan andra av dessa förslag genom samstämmade beslut av Konung och riksdag redan vunnit laga kraft, kommer utskottet att i vederbörande skrivelseförslag införa de ändringar, som genom sist nämnda beslut vidtagits i de paragrafer, vilka i skrivelseförslagen avses.

Stockholm den 24 januari 1918.

På konstitutionsutskottets vägnar:

OTTO MANNHEIMER.